

Van : college van burgemeester en wethouders
Datum : 7 februari 2017
Portefeuillehouder(s) : wethouder Stolk en wethouder Koster
Portefeuille(s) : Wonen en Participatie en Wmo
Contactpersoon : A. Van Velden en E. van den Born
Tel.nr. : 0652735501
E-mailadres : born.e@woerden.nl

17R.00070

Onderwerp:

Regioconvenant Uitstroom Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen 2017-2020

Kennisnemen van:

Het 'Regioconvenant Uitstroom Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen 2017-2020' en de vervolgacties met betrekking tot het onderzoek naar de aanwezige en extra huisvestingsmogelijkheden voor de uitstroom om de druk op de woningmarkt niet verder op te laten lopen en kwetsbare inwoners een goede woonplek te kunnen bieden.

Inleiding:

Jaarlijks doet een aantal bewoners van Woerden een beroep op de regionale voorzieningen voor Maatschappelijke opvang (MO) en Beschermd wonen (BW) in de stad Utrecht (de zogenaamde instroom). Bedoeling is dat deze inwoners weer teruggaan naar de gemeente van herkomst. In sommige gevallen kan men terugkeren naar de woning waar men al eerder woonde. De meesten hebben echter geen woning meer. Uitgangspunt is dat de gemeente van herkomst dan zorgt voor adequate huisvesting van deze mensen in de eigen gemeente. Woerden doet dit in samenwerking met de corporaties en heeft hier ook afspraken over.

In het 'Regioconvenant U16 Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang 2017-2020' wordt de uitstroom van cliënten naar de gemeente van herkomst gereguleerd. Uitgangspunt is dat vanaf 2017 de instroom gelijk is aan de uitstroom.

Doelgroepen bij het Regioconvenant zijn: dak- en thuislozen, cliënten die tijdelijk verblijven in een instelling voor beschermd wonen of maatschappelijke opvang en (ex) gedetineerden. Voor de vrouwenopvang gelden andere afspraken die voortkomen uit de regionale Huisvestingsverordening.

De looptijd van het Regioconvenant is 1 februari 2017 tot en met december 2019.

Kernboodschap:

Regiogemeenten dragen samen de verantwoordelijkheid voor het organiseren van voldoende huisvestingsmogelijkheden voor inwoners die uitstromen uit Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang. Het Regioconvenant komt ten goede aan de uitstroom van kwetsbare cliënten naar de gemeente van herkomst. Dit komt overeen met het streven naar een zo groot mogelijke participatie van inwoners in de samenleving (sociale inclusie).

Met een betere uitstroom ontstaat er in de maatschappelijke opvang en beschermd wonen weer ruimte om nieuwe mensen op te vangen en hun goede begeleiding te bieden. Op dit moment stopt de uitstroom. Dit

wordt onder andere veroorzaakt doordat er onvoldoende woningen in de gemeenten van herkomst beschikbaar worden gesteld.

De druk op de sociale huurwoningmarkt is groot. Streven is om maximaal 20% van de verhuringen buiten het woonruimteverdeelsysteem om toe te wijzen. Het gaat dan niet alleen om uitstroom vanuit beschermd wonen en maatschappelijke opvang maar ook om overige urgenten (waaronder statushouders). Op dit moment wordt dit streefpercentage van maximaal 20% overschreden: 16% wordt aan reguliere urgenten toegewezen en zo'n 10% aan statushouders. Vóór de verhoogde instroom van vluchtelingen was het streefpercentage wel haalbaar.

Voorwaarde voor de uitvoering van de afspraken uit het Regioconvenant is een goede uitwerking van de monitor met daarin een (beter) beeld van de uitstroom en de huisvestingsvraag: niet alleen aantallen, maar ook doelgroepen en de voor deze doelgroepen geschikte huisvestingsvormen.

Relatie met woonvisie en prestatieafspraken

In de Woonvisie 2015-2020 'Woerden Woont' (hoofdstuk 6 'Wonen, zorg en welzijn', paragraaf 6.4 'overige kwetsbare doelgroepen') is geconstateerd dat er te weinig mogelijkheden te zijn voor doorstroming vanuit de maatschappelijke opvang naar zelfstandig wonen. Corporaties stellen, afhankelijk van de behoefte, woningen beschikbaar voor verhuur aan instellingen die mensen vanuit de doelgroep GZ, GGZ en MO begeleiden. Dit is opgenomen in de prestatieafspraken.

In de prestatieafspraken zijn afspraken opgenomen over het beschikbaar stellen van woningen voor uitstroom, op basis van een inventarisatie van het te verwachten aantal personen. Tevens zijn er afspraken over een verkenning naar de mogelijkheden van nieuwe woonvormen.

Met GroenWest hebben wij afgesproken om vijf woningen per jaar beschikbaar te stellen aan Kwintes voor de uitstroom vanuit Vogelwikkeveld. In navolging van het Regioconvenant wordt opnieuw bekeken hoeveel woningen er nodig zijn voor de uitstroom. Tevens wordt met de corporaties besproken welke taken zij kunnen vervullen als blijkt dat er behoefte is aan nieuwe woonvormen.

Financiën:

Aan de uitvoering van dit regioconvenant zijn geen directe kosten verbonden. Mogelijk leidt de inventarisatie van het aanbod reguliere huurwoningen en woonvormen tot een voorstel voor uitbreiding of aanpassing.

Vervolg:

Om uitvoering te geven aan de in het Regioconvenant opgenomen afspraken, doen wij onderzoek naar de aanwezige en extra huisvestingsmogelijkheden voor de uitstroom. Doel is beter inzicht in, en afspraken over, het aantal reguliere huurwoningen dat noodzakelijk is voor de uitstroom. Tevens wordt het aanbod aan overige woonvormen, bijvoorbeeld begeleid wonen, geïnventariseerd en waar nodig en mogelijk uitgebreid. De focus van de inventarisatie ligt bij deze doelgroepen: uitstroom uit Beschermd wonen en Maatschappelijke opvang, jongeren (begeleid kamerbewoning) en ex-gedetineerden. Doel is het creëren van voldoende aanbod voor de uitstroom om de wacht-/zoektijden op de woningmarkt niet verder op te laten lopen en om voldoende passende begeleiding te kunnen bieden aan onze kwetsbare inwoners. Dit wordt onder andere bereikt door het creëren van extra aanbod aan woningen en overige woonvormen.

Bijlagen:

1. Regioconvenant Uitstroom Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen (17i.00341)

De secretaris

drs. M.H.J. van Kruijsbergen MBA

De burgemeester

V.J.H. Molkenboer

REGIOCONVENANT Uitstroom Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen

Inleiding

Utrecht is als centrumgemeente verantwoordelijk voor de maatschappelijke opvang (MO) en voorzieningen voor beschermd wonen (BW) in de U-16, het samenwerkingsverband van 16 gemeenten in de provincie Utrecht op het gebied van o.a. Wonen en Wmo. Het gaat onder meer om voorzieningen voor opvang van dak- en thuislozen en beschermd wonen vanuit de Regionale Toegang. Jaarlijks doet een aantal bewoners van deze gemeenten een beroep op voorzieningen voor MO en BW in de stad Utrecht, de zogeheten instroom. Bedoeling is dat deze cliënten weer terug gaan naar een zelfstandige woning in de gemeente van herkomst, de uitstroom. Ten behoeve van de uitstroom worden via Vereniging Beter Wonen een aantal woningen beschikbaar gesteld. In de praktijk blijkt dat er in een aantal gemeenten minder mensen uitstromen dan instromen. Dat is de reden om met alle 16 gemeenten afspraken te maken over het vergroten van de uitstroom en deze vast te leggen in een 'Regioconvenant'. Doel van het regioconvenant is het regelen van de verantwoordelijkheid van de 16 regiogemeenten voor in- en uitstroom van cliënten MO en BW. De achtergrond en aanleiding voor dit convenant worden toegelicht in bijlage 1.

Voor wie zijn de woningen bedoeld?

De woningen zijn bedoeld voor sociaal (zeer) kwetsbare mensen die vanuit de regiogemeenten zijn ingestroomd in woonvoorzieningen in Utrecht en die (moeten) uitstromen naar een zelfstandige woning in de regio, met ambulante woonbegeleiding vanuit voorzieningen voor MO en BW. De beschikbaarstelling van woningen vindt plaats via Vereniging Beter Wonen en het Vierde Huis. In bijlage 3 is een overzicht opgenomen van alle instellingen die zijn aangesloten bij Beter Wonen.

Meer specifiek betreft het de volgende doelgroepen: dak- en thuislozen, cliënten die (tijdelijk) verblijven in voorzieningen voor MO, BW en ex-gedetineerden. Voor de Vrouwenopvang gelden andere afspraken die voortkomen uit de regionale Huisvestingsverordening. (zie verder bijlage 1).

Aantal woningen dat beschikbaar wordt gesteld

Uitgangspunt is dat vanaf 2016 de uitstroom gelijk is aan de instroom. Dit betekent dat de instroom vanuit een U-16 gemeente naar voorzieningen voor MO en BW in de stad Utrecht in enig jaar bepalend is voor het aantal te leveren woningen voor de uitstroom in de betreffende regiogemeente van het daarop volgende jaar. Voor het jaar 2016 gelden dus de instroomcijfers van 2015. Deze zijn per regiogemeente weergegeven in bijlage 2. De toewijzing van kandidaten voor uitstroom loopt voor de hele regio via het Vierde Huis.

Verantwoordelijkheden gemeente Utrecht:

Gemeente Utrecht is als centrumgemeente verantwoordelijk voor:

- aanmelding van een cliënt door het Vierde Huis bij gemeente of woningcorporatie; de kosten voor de inzet van het Vierde Huis zijn voor rekening van gemeente Utrecht gedurende de looptijd van dit convenant;
- warme overdracht van de instelling waar cliënt vandaan komt naar de lokale (sociale) wijkteams in de gemeente van herkomst; het betreft onder andere overdracht dossier, hulp bij de verhuizing, contact met de eventuele nieuwe begeleider;
- het opzetten en onderhouden van een adequaat registratiesysteem voor het bepalen van de in- en uitstroom van aantallen cliënten MO en BW per gemeente (via het Vierde Huis en Beter Wonen).

Verantwoordelijkheden regiogemeenten

De regiogemeente:

- draagt in samenwerking met de verantwoordelijke woningcorporatie zorg voor de (her)huisvesting van een cliënt in de eigen gemeente; dit gebeurt op basis van een eenmalige aanbieding; hierover maakt de regiogemeente prestatieafspraken met zowel de woningcorporaties als de zorgaanbieders;
- is verantwoordelijk voor het maken van afspraken over de beschikbaar te stellen woningen met de corporatie(s);
- zorgt ervoor dat woonbegeleiding beschikbaar is voor mensen die in hun gemeente uitstromen en ondersteuning behoeven bij het zelfstandig gaan wonen; de gemeente maakt afspraken over de benodigde ondersteuning met de woningcorporaties en/of het lokale (sociale) wijkteam;
- garandeert vanaf de start van de huisvesting de bijstandsuitkering als cliënt geen eigen inkomsten heeft uit werk;
- stelt bijzondere bijstand beschikbaar (indien nodig) voor de inrichting van de nieuwe woning; uitkering of andere bronnen of zorgen voor schuldhulpverlening, als dat nodig is.

Monitoring en evaluatie van het convenant

Gemeente Utrecht voert de regie en zorgt voor jaarlijkse monitoring; dit mede op basis van de door de regiogemeentes aan te leveren rapportages en een evaluatiegesprek over de gemaakte afspraken en mogelijke verbeterpunten. Deze gesprekken vinden plaats aan het begin van het jaar, zodra de actuele instroomcijfers over het voorgaande jaar beschikbaar zijn.

De resultaten van de monitoring c.q. evaluatie worden besproken in het U-16 overleg Wmo en in het U-16 overleg Wonen, zowel op ambtelijk als bestuurlijk niveau. Als een gemeente het afgesproken aantal uitstromers niet haalt, wordt dit eveneens besproken in het bestuurlijk overleg.

Looptijd van het convenant

De afspraken in dit convenant treden in werking met ingang van 1 februari 2017 en zijn geldig tot 2020. Als daartoe gegronde aanleiding is, kan het convenant ook tussentijds aangepast worden.

Aldus overeengekomen en ondertekend te Utrecht op 15 maart 2017.

Ondertekening deelnemende gemeenten U-16:

De Bilt

Zeist

Bunnik

Utrechtse Heuvelrug

Wijk bij Duurstede

Houten

Nieuwegein

Vianen

Ijsselstein

Lopik

Montfoort

Oudewater

Woerden

Stichtse Vecht

De Ronde Venen

Utrecht

Bijlage 1: Toelichting op het convenant

Aanleiding en achtergrond

Aanleiding voor het opstellen van een nieuw regioconvenant Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen (in het vervolg aangeduid met MO en BW) is het verlopen van het *Regioconvenant Huisvesting Uitstromers Maatschappelijke Opvang* per 31-12-2015. Voor het jaar 2016 is dit stilzwijgend verlengd, in afwachting van een nieuw convenant per 1-1-2017.

Belangrijk verschil tussen het oude en nieuwe regioconvenant is: 1. de verbreding van het nieuwe convenant met de uitstroom van cliënten uit voorzieningen voor BW naast MO; 2. de uitbreiding van het nieuwe convenant naar de U-16 gemeenten. Dit is te beschouwen als een belangrijke verbetering ten opzichte van het 'oude' regioconvenant.

De inhoud

- Uitgangspunt van het convenant is dat alle instellingen voor MO en BW zijn aangesloten bij Vereniging Beter Wonen; dit is een samenwerkingsverband van instellingen en woningcorporaties op het gebied van wonen en zorg. Enkele regiogemeenten hebben op dit moment (begin 2017) enkele regionale zorgaanbieders waarmee zij zelf afspraken hebben gemaakt over de uitstroom. Het jaar 2017 is dan ook een overgangsjaar. Het aantal cliënten dat de betreffende gemeentes zelf hebben gehuisvest bovenop de afspraken via beter Wonen worden dan in de uitstroomcijfers verevend; dit op basis van een rapportage van de betreffende gemeentes. In 2018, zo is de bedoeling, lopen alle afspraken via Beter Wonen en is verevening niet meer nodig.
- De cijfers van de instroom van cliënten MO en BW in bijlage 2 zijn afkomstig uit de nieuwe Monitor Opvang & Beschermd Wonen (Utrecht, 2015) en zijn niet meer en niet minder dan een indicatie. Gemeente Utrecht zorgt voor een nauwkeuriger registratie van de instroom vanuit de gemeente van herkomst, zodat per 2018 met definitieve cijfers kan worden gewerkt.
- De privacy van gegevens over cliënten is gewaarborgd door Het Vierde Huis en Vereniging beter Wonen.
- Cliënten van de Vrouwenopvang maken geen deel uit van het convenant. Reden is dat zij buiten Beter Wonen vallen, omdat zij een urgentie hebben en zelf kunnen zoeken naar een woning in de regio waarbij veiligheid voorop staat. Het Vierde Huis heeft geen rol bij de toewijzing. Wat betreft de groep ex-delinquenten die ook een relatief groot beroep doen op opvangvoorzieningen is afgesproken dat hierover in de loop van 2017 afspraken volgen met het Veiligheidshuis die vervolgens aan het convenant worden toegevoegd.

Tot slot

Dit convenant is tot stand gekomen in nauw overleg tussen centrumgemeente Utrecht en de regiogemeenten, samenwerkend in de U-16.

Bijlage 2: cijfers in- en uitstroom MO en BW in 2015

	Instroom 2015
Utrecht	244
De Bilt	4
Bunnik	1
Zeist	11
Utrechtse Heuvelrug	15
Wijk bij Duurstede	2
Nieuwegein	12
Houten	9
IJsselstein	6
Vianen	1
Lopik	3
Montfoort	-
Oudewater	-
Woerden	21
De Ronde Venen	-
Stichtse Vecht	4
Totaal	364

Bron: Monitor Opvang & Beschermd Wonen 2015, gemeente Utrecht

Bijlage 3: Overzicht deelnemende instellingen aan Beter Wonen

Tussenvoorziening (incl. HFU)

Lister

Victas

Back Up

Lievegoed Zorggroep

Leger des Heils

Altrecht/ACT

Altrecht/WA-Hoeve

Altrecht/FACT Zeist

Exodus

Van der Hoevenkliniek

BHU/Zandbergen

Singelzicht

Humanitas

Amerpoort

Abrona

UMC

Kwintes

PI Utrecht

Reclassering

Reinaerde

Lijn 5

's Heerenloo

Wegloophuis

Timon

Umah Haj

De Waag

For. Zorgspecialisten (KIB)